

BESCHIKKING VAN DE RAAD

van 16 december 1996

betreffende een meerjarenprogramma ter bevordering van de energie-efficiëntie in de Gemeenschap (SAVE II)

(96/737/EG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 130 S, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie⁽¹⁾,Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité⁽²⁾,Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁽³⁾,Volgens de procedure van artikel 189 C van het Verdrag⁽⁴⁾,

- (1) Overwegende dat artikel 130 R van het Verdrag bepaalt dat één van de doelstellingen van het beleid van de Gemeenschap op milieugebied moet zijn, een behoedzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen te verzekeren;
- (2) Overwegende dat de Raad op 29 oktober 1990 als doelstelling heeft vastgesteld, in het jaar 2000 de totale uitstoot van CO₂ in de Gemeenschap in haar geheel te stabiliseren op het niveau van 1990;
- (3) Overwegende dat bij Beschikking 93/389/EEG⁽⁵⁾ een bewakingssysteem voor de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen in de Gemeenschap is ingesteld;
- (4) Overwegende dat ondanks de gedane inspanningen de door energieverbruik veroorzaakte uitstoot van CO₂ in de Gemeenschap tussen 1995 en 2000 naar verwachting met 5-8 % zal toenemen, uitgaande van een normale economische groei; dat daarom bijkomende maatregelen onontbeerlijk zijn;
- (5) Overwegende dat de Commissie in haar mededeling van 8 februari 1990 over energie en het milieu energie-efficiëntie heeft aangemerkt als de hoeksteen van toekomstige inspanningen ter vermindering van de negatieve gevolgen van energie voor het milieu;
- (6) Overwegende dat de verbetering van het energiebeheer dringen nodig is om bij te dragen tot de bescherming van het milieu, meer voorzieningszekerheid en duurzame ontwikkeling;
- (7) Overwegende dat de Commissie haar opvattingen over de toekomst van het energiebeleid in de Gemeenschap en over de rol van energiebesparende en energie-efficiëntiemaatregelen door middel van het Groenboek van 11 januari 1995 en het Witboek van 13 december 1995 aan de Raad en het Europees Parlement heeft medegedeeld;
- (8) Overwegende dat in artikel 130 A van het Verdrag is bepaald dat de Gemeenschap haar optreden gericht op de versterking van de economische en sociale samenhang ontwikkelt en vervolgt, en dat zij zich in het bijzonder ten doel stelt de verschillen tussen de ontwikkelingsniveaus van de onderscheiden regio's en de achterstand van de minst begunstigde regio's te verkleinen; dat bij dit optreden aandacht aan energie dient te worden besteed;
- (9) Overwegende dat bij Beschikking 91/565/EEG⁽⁶⁾ een communautair programma inzake energie-efficiëntie (SAVE) is vastgesteld dat is gericht op de versterking van de energie-efficiëntie-infrastructuur binnen de Gemeenschap; dat dit programma op 31 december 1995 is afgelopen;
- (10) Overwegende dat de Gemeenschap het SAVE-programma als een belangrijk element van haar strategie ter vermindering van CO₂-uitstoot beschouwt; dat in de mededeling van de Commissie van 8 mei 1991 aangaande het optreden van de Europese Gemeenschap op regionaal niveau in het kader van energieprogramma's, de conclusie van de Raad over deze mededeling en de resolutie van het Europees Parlement van 16 juli 1993⁽⁷⁾ is gesteld dat de uit dit programma voortvloeiende activiteiten moeten worden vervolgd, uitgebreid en benut als ondersteuning van de energiestrategie van de Gemeenschap; dat dit initiatief nu volledig in een nieuwe SAVE II-programma moet worden opgenomen;
- (11) Overwegende dat bij Besluit nr. 1110/94/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽⁸⁾ het Vierde Kaderprogramma is vastgesteld voor werkzaamheden op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie, en dat het energie-efficiëntiebeleid een belangrijk instrument vormt voor het gebruik en de bevordering van de nieuwe energietechnologieën die uit het Kaderprogramma voortkomen; dat SAVE II een beleidsinstrument is dat dit programma aanvult;

⁽¹⁾ PB nr. C 346 van 23. 12. 1995, blz. 14.

⁽²⁾ PB nr. C 82 van 19. 3. 1996, blz. 13.

⁽³⁾ PB nr. C 129 van 2. 5. 1996, blz. 36.

⁽⁴⁾ Advies van het Europees Parlement uitgebracht op 16 april 1996 (PB nr. C 141 van 13. 5. 1996, blz. 35), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 8 juli 1996 (PB nr. C 264 van 11. 9. 1996, blz. 46) en besluit van het Europees Parlement van 12 november 1996 (PB nr. C 323 van 4. 12. 1996).

⁽⁵⁾ PB nr. L 167 van 9. 7. 1993, blz. 31.

⁽⁶⁾ PB nr. L 307 van 8. 11. 1991, blz. 34.

⁽⁷⁾ PB nr. C 255 van 20. 9. 1993, blz. 252.

⁽⁸⁾ PB nr. L 126 van 18. 5. 1994, blz. 1.

- (12) Overwegende dat het SAVE II-programma erop gericht is de energie-intensiteit van de eindvraag te verbeteren met een extra procentpunt per jaar boven het percentage dat anders zou zijn gehaald;
- (13) Overwegende dat de Raad tijdens zijn zitting van 15 en 16 december 1994 heeft verklaard dat de beoogde stabilisatie van CO₂-uitstoot slechts kan worden verwezenlijkt door een gecoördineerd pakket van maatregelen voor de verbetering van de energie-efficiëntie en het rationele energiegebruik, op basis van vraag en aanbod op alle niveaus van de productie, de omzetting, het vervoer en het verbruik van energie, alsmede voor het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, en dat lokale programma's voor energiebeheer tot die maatregelen behoren;
- (14) Overwegende dat het Europees Parlement in zijn resolutie over het Groenboek van de Commissie⁽¹⁾ verzocht om het formuleren van doelstellingen en een gemeenschappelijk programma voor energie-efficiëntie en besparingen en voor hernieuwbare energiebronnen die verenigbaar zijn met de doelstellingen inzake de uitstoot van broeikasgassen, zoals overeengekomen in Rio de Janeiro (1992) en Berlijn (1995); dat het daarbij opriep tot de instelling van een SAVE II-programma en verwachtte dat de Commissie concreet aangeeft welke rol zij denkt te spelen bij energiebesparingen en -efficiëntie door het creëren van concrete projecten;
- (15) Overwegende dat een verhoogde energie-efficiëntie een gunstige uitwerking zal hebben op zowel het milieu als de continuïteit van de energievoorziening die mondiaal van aard zijn; dat derhalve een hoge mate van internationale samenwerking nodig is om tot de gunstigste resultaten te komen;
- (16) Overwegende dat alle onderdelen van het bij Beschikking 89/364/EEG⁽²⁾ ingestelde communautaire actieprogramma ten behoeve van een efficiënter elektriciteitsgebruik in het SAVE II-programma moeten worden opgenomen; dat die beschikking derhalve moet worden ingetrokken;
- (17) Overwegende dat tot het jaar 2000 tussen 180 en 200 miljoen ton CO₂-uitstoot kan worden vermeden door een extra verbetering van de energie-intensiteit van de eindvraag met 5 % ten opzichte van de normale verwachtingen;
- (18) Overwegende dat het SAVE II-programma een belangrijk en noodzakelijk instrument is ter bevordering van verhoogde energie-efficiëntie;
- (19) Overwegende dat er, teneinde dubbelures te voorkomen en synergie te bewerkstelligen, bij de toepassing van het programma voor nauwe samenwerking moet worden gezorgd met andere communautaire programma's die rechtstreeks met de bevordering van energie-efficiëntie te maken hebben;
- (20) Overwegende dat het uit politiek en economisch oogpunt wenselijk is het SAVE II-programma open

te stellen voor de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa (LMOE), overeenkomstig de conclusies van de bijeenkomst van de Europese Raad in juni 1994 in Kopenhagen, en zoals aangegeven in de in mei 1994 door de Commissie bij de Raad ingediende mededeling dienaangaande, alsmede voor de geassocieerde Middellandse-Zeelanden Cyprus en Malta;

- (21) Overwegende dat de Commissie, om te waarborgen dat de communautaire steun efficiënt wordt gebruikt, erop zal toezien dat projecten vooraf grondig worden beoordeeld en de voortgang en het resultaat van de gesteunde projecten stelselmatig wordt getoetst en geëvalueerd;
- (22) Overwegende dat in deze beschikking voor de hele looptijd van het programma een financieel referentiebedrag in de zin van punt 2 van de verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie van 6 maart 1995⁽³⁾ wordt opgenomen dat de bevoegdheden van de begrotingsautoriteit als omschreven in het Verdrag onverlet laat;
- (23) Overwegende dat vóór het einde van 1997, het financiële referentiebedrag voor de financiering van het resterende tijdvak van het programma opnieuw moet worden bezien, op basis van een studie van de Commissie over de coördinatie van alle relevante programma's in de energiesector,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Gemeenschap steunt een vijf jaar durend programma voor de voorbereiding en uitvoering van rendabele maatregelen en acties ter bevordering van de energie-efficiëntie in de Gemeenschap. De algemene doelstellingen van dit programma zijn:

- a) het stimuleren van energie-efficiëntiemaatregelen in alle sectoren,
- b) het aanmoedigen van investeringen in energiebehoud door verbruikers uit de particuliere en de overheidssector en door de industrie,
- c) het creëren van voorwaarden om de energie-intensiteit van het eindverbruik te verbeteren.

2. De financiële steun van de Gemeenschap wordt verleend in het kader van het „SAVE II-programma ter bevordering van de energie-efficiëntie in de Gemeenschap”, hierna „programma” genoemd, voor acties die onder de doelstellingen van deze beschikking vallen.

Artikel 2

In het kader van het programma worden de volgende categorieën acties en maatregelen met betrekking tot energie-efficiëntie gefinancierd:

⁽¹⁾ PB nr. C 287 van 30. 10. 1995, blz. 34.

⁽²⁾ PB nr. L 157 van 9. 6. 1989, blz. 32.

⁽³⁾ PB nr. C 293 van 8. 11. 1995, blz. 4.

- a) studies en soortgelijke acties, die gericht zijn op de tenuitvoerlegging en voltooiing van communautaire maatregelen (zoals vrijwillige overeenkomsten, mandaten aan normalisatie-instituten, samenwerking bij aankoop en wetgeving) ter verbetering van de energie-efficiëntie, studies over de gevolgen van energieprijzen voor de energie-efficiëntie en studies die erop gericht zijn energie-efficiëntie tot criterium te maken in het kader van programma's van de Gemeenschap;
- b) gerichte sectoriële proefprojecten om het tempo van investeringen in energie-efficiëntie op te voeren en/of gedragspatronen met betrekking tot energiegebruik te verbeteren; deze projecten moeten worden uitgevoerd door organisaties of openbare en particuliere ondernemingen evenals via bestaande netten of tijdelijke groeperingen van organisaties en/of ondernemingen die de gehele Gemeenschap bestrijken en die gevormd zijn met het oog op de verwezenlijking van de projecten;
- c) door de Commissie voorgestelde maatregelen ter bevordering van de uitwisseling van ervaring, waarmee de coördinatie van de activiteiten op internationaal, communautair, nationaal, regionaal en plaatselijk niveau door passende voorzieningen voor informatieverspreiding kan worden verbeterd;
- d) dezelfde maatregelen als onder c), maar niet voorgesteld door de Commissie;
- e) toetsing van de verordening op het gebied van de energie-efficiëntie in de Gemeenschap en in de individuele Lid-Staten, en doorlopende evaluatie en toetsing van acties en maatregelen in het kader van het programma;
- f) specifieke acties ten gunste van het energiebeheer op regionaal en stedelijk niveau en van een grotere samenhang tussen de Lid-Staten en regio's op het gebied van energie-efficiëntie.

Artikel 3

- 1. Alle kosten in verband met de in artikel 2, onder a), c) en e), genoemde acties en maatregelen komen ten laste van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen.
- 2. De financiële bijdrage voor de in artikel 2, onder b), d) en f), genoemde acties en maatregelen belooft maximaal 50 % van de totale kosten.
- 3. Voor de rest van de financiering van de in artikel 2, onder b), d) en f), genoemde acties en maatregelen kan gebruik worden gemaakt van overheidsmiddelen of particuliere middelen of een combinatie van beide.

Artikel 4

- 1. Het financiële referentiebedrag voor de uitvoering van dit programma belooft 45 miljoen ecu. De jaarlijkse kredieten worden door de begrotingsautoriteit toegestaan binnen de grenzen van de financiële vooruitzichten.
- 2. Vóór het einde van 1997 beziet de Raad, overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Verdrag, opnieuw het financiële referentiebedrag voor het resterende

rende tijdvak van het programma, op basis van een mededeling en, indien passend, voorstellen van de Commissie waarin rekening wordt gehouden met alle relevante programma's in de energiesector.

Artikel 5

- 1. De Commissie draagt zorg voor de financiële uitvoering van het programma. De Commissie zal tevens waarborgen dat acties uit hoofde van dit programma worden onderworpen aan beoordeling vooraf, toezicht, en evaluatie achteraf; hierbij wordt na voltooiing van het project ook beoordeeld wat de gevolgen zijn, hoe de uitvoering verlopen is en of de oorspronkelijke doelstellingen zijn gehaald.
- 2. De geselecteerde begunstigen brengen om de zes maanden en na voltooiing van een project verslag uit aan de Commissie.
- 3. Jaarlijks worden de voorwaarden en richtsnoeren omschreven die voor alle in artikel 2 genoemde acties en maatregelen als criterium dienen voor de steun; hierbij wordt rekening gehouden met:
 - de criteria van kosteneffectiviteit, de potentiële besparingen en de gevolgen voor het milieu, meer bepaald de beperking van de CO₂-uitstoot,
 - de lijst van prioriteiten als bedoeld in artikel 7,
 - de samenhang tussen de Lid-Staten op het gebied van de energie-efficiëntie.

Het comité van artikel 6, lid 2, staat de Commissie bij bij het omschrijven van deze voorwaarden en richtsnoeren.

Artikel 6

- 1. Wanneer het betrokken bedrag niet hoger is dan 100 000 ecu, geldt het volgende:

De Commissie wordt bijgestaan door een raadgevend comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en voorzeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie advies uit over dit ontwerp, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft iedere Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het comité uitgebrachte advies. Zij brengt comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

- 2. Wanneer het betrokken bedrag hoger is dan 100 000 ecu, geldt het volgende:

De Commissie wordt bijgestaan door een comité bestaande uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie. Het comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming in het comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de Lid-Staten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

De Commissie stelt maatregelen vast die onmiddellijk van toepassing zijn. Indien deze maatregelen echter niet in overeenstemming zijn met het advies dat het comité heeft uitgebracht, worden zij onverwijld door de Commissie ter kennis van de Raad gebracht.

- In dat geval kan de Commissie de toepassing van de maatregelen waartoe zij heeft besloten voor ten hoogste één maand na deze kennisgeving uitstellen.
- De Raad kan binnen de in de voorgaande alinea genoemde termijn met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen een andersluidend besluit nemen.

Artikel 7

De Commissie stelt jaarlijks een lijst op van prioriteiten voor financiering in het kader van het programma. In die lijst wordt op basis van jaarlijks door elke Lid-Staat in beknopte vorm verstrekte informatie rekening gehouden met de complementariteit tussen SAVE II en de nationale programma's. De gebieden waar deze complementariteit het grootst is krijgen een prioriteit.

Het comité van artikel 6, lid 2, staat de Commissie bij bij het opstellen van deze lijst van prioriteiten.

Artikel 8

1. Na elk toepassingsjaar van het programma dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een voortgangverslag in dat vergezeld gaat van voorstellen betreffende wijzigingen van overeenkomstig artikel 5, lid 3, aangenomen richtsnoeren, die in het licht van het resultaat van het voorgaande jaar wellicht nodig zijn.

2. Na het derde toepassingsjaar van het programma dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de op het niveau van de

Gemeenschap of van de Lid-Staten genomen energie-efficiëntiemaatregelen en de daarmee bereikte resultaten, met name wat betreft de in artikel 1 aangegeven doelstellingen. Dit verslag gaat eventueel vergezeld van voorstellen voor wijzigingen in het programma die in het licht van die resultaten nodig kunnen zijn.

3. Na afloop van het programma voert de Commissie een algehele beoordeling uit van de met de toepassing van deze beschikking bereikte resultaten en van de samenhang tussen nationale en communautaire activiteiten. Zij brengt daarover verslag uit aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, en vermeldt daarbij in het bijzonder in hoeverre de in artikel 1 aangegeven doelstelling is bereikt.

Artikel 9

Beschikking 89/364/EEG wordt hierbij ingetrokken.

Artikel 10

Het programma staat open voor deelname van de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa overeenkomstig de voorwaarden, inclusief financiële regelingen, die worden gesteld in de aanvullende protocollen bij de associatieovereenkomsten, betreffende de deelname aan communautaire programma's. Dit programma wordt, volgens dezelfde regels als ten aanzien van de EVA-landen worden toegepast, op basis van aanvullende kredieten opengesteld voor deelname van Cyprus en Malta, volgens met deze landen overeen te komen procedures.

Artikel 11

Deze beschikking is van toepassing van 1 januari 1996 tot en met 31 december 2000.

Artikel 12

Deze beschikking is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 16 december 1996.

Voor de Raad

De Voorzitter

D. HIGGINS